

Historik – information om ändringar i vägledningen 2013:2 Aktivitetsersättning

I denna bilaga lämnas en kort beskrivning av de sakliga ändringar som gjorts i vägledningens olika versioner. De olika versionerna presenteras i fallande kronologisk ordning – dvs. den senaste ändringen redovisas först.

Version	Beslutsdatum	Kapitel, avsnitt eller bilagor som ändrats
6	2018-05-24	1.6, 2.1, 2.1.3, 2.6, 2.6.1, 2.7, 2.8, 2.8.1, 2.11, 2.13.2, 4.5, 5.1, 5.2, 5.2.1, 5.3, 5.3.4, 5.4.2, 5.5, 5.5.1–5.5.3, 5.6, 5.6.1–5.6.4, 5.7, 5.7.1–5.7.2, 5.8, 5.8.1–5.8.5, 5.9, 5.10, 5.11, 5.11.1–5.11.5, 5.12, 5.13, 6.1–6.4, 6.6, 7, 7.2–7.4, 8, 8.1, 8.2.1–8.2.3, 8.4.1, 8.5, 8.5.2–8.5.3, 8.5.6, 8.6, 9, 9.2, 9.5–9.6, 9.8–9.9, 10.11–10.12, 11.2, 11.4, 11.6, 14.12, 16.2, 16.7, 17.7, 17.18, 18.4, 19.1, 19.3.2, 19.5, 19.8–19.10, 20.
5	2017-01-16	1.2, 1.3, 1.6, 1.8.2, 2.1.1, 2.1.2–2.1.5, 2.1.8–2.1.9, 2.2, 4.4.1–4.4.2, 4.10, 4.10.6, 5.2, 7.3.3, 7.3.5, 9.2.1–9.2.2, 9.8.1, 10.1, 13.2.6, kap. 16, 17.4, 17.5.1, 17.6–17.7, 19.5, 19.9.2.
4	2016-06-09	2.1, 2.3, 2.13, 4.7.3, 5.1, 5.5.4, 8.4.1–8.4.2, 8.8–8.8.2, 9.4–9.4.4, 15.2.3, 16.11–16.12.
3	2016-01-28	Revidering har gjorts i kapitel 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11 och 18. Större revidering har gjorts i kapitel 19. I flera avsnitt är revideringen rent språkliga, främst skrivregler hur man skriver punktlistor.
	2016-03-23	En mindre ändring i skrivningen i avsnitt 2.12. och 7.4.
2	2014-05-28	Kapitel 3 är omskrivet i sin helhet. Dessutom ändringar i avsnitt 7.4, 8.7.3, 8.7.4, 8.8, 10.3, 11.8–11.11, 13.1, 13.2.5, 16.7, 17.2.1, 17.3, 17.6, 17.7, 18.1, 18.2, 18.3.3, 18.9, 19.4, 19.4.1, 19.6.

Version 6

Vägledningen har uppdaterats med den nya förvaltningslagen (2017:900). Texter med beskrivning om förvaltningsrättsliga regler har genomgående tagits bort och hänvisning har i stället gjorts till vägledning (2004:7) *Förvaltningsrätt i praktiken*. Ordet konvention har genomgående bytts ut mot avtal. Metoden överlämningsmöte har genomgående bytts ut mot omställningsmöte. I avsnittet läsanvisningar har en hänvisning till andra vägledningar som kan vara av betydelse lagts till.

I kapitel 1 avsnitt 1.3 har hänvisning till andra vägledningar än de som rör sjuk- och aktivitetsersättning tagits bort. Text i tidigare avsnitt 1.5–1.7 om funktionshinderpolitiken har tagits bort eftersom den är inaktuell. Hänvisningen i avsnittet 1.6 till riktlinje om bemötande har i stället gjorts till dokumentet "Vår etiska kod".

I kapitel 2 har avsnitt om ansökan, utbyte och förlängning kortats ned till att främst innehålla förmånsspecifika regler. Avsnitt 2.1 har omarbetats. Avsnitt 2.6 om skyldighet att avisera annat EU/EES har omarbetats och hänvisning till annan relevant vägledning har lagts till. Avsnitt 2.6.1 har förtydligats ifråga om E-blanketter och en läshänvisning till annan relevant vägledning har lagts till. Avsnitt 2.7 har blivit ett metodstöd. Avsnitt 2.8 och 2.8.1 har förtydligats. Avsnitt 2.11 har förtydligats avseende tidpunkt för beviljande av högre nivå av ersättning och exemplet Gustav har förtydligats. I tidigare avsnitt 2.17.2 har text om antal sjukpenningdagar och exemplen Jim och Helena tagits bort eftersom de är inaktuella. Avsnitt 2.13.2 punkt 2

om förlängning för kortare tid än ett år har förtydligats ifråga om dokumentation. Exemplet Ali har tagits bort.

I kapitel 4 i avsnitt 4.5 har namnen på olika anställningsformer justerats. I avsnitt 4.7.4 har hänvisning till kapitel om "Omprövning av aktivitetsersättning vid ändrade förhållanden tagits bort". Exemplet Petter har tagits bort i tidigare avsnitt 4.12. Tidigare avsnitt 4.13 har tagits bort då det är en upprepning av det som framgår i avsnitt 2.12.

I kapitel 5 har stora revideringar gjorts – både vad gäller disposition och nya texter. I avsnitt 5.1 har avsnitt om Försäkringskassans service- och utredningsskyldighet kortats och i stället hänvisas till vägledning (2004:7) *Förvaltningsrätt i praktiken*. Tidigare metodstöd i avsnitt 5.2 som kom från "En enklare vardag" har tagits bort. Avsnittet innehåller nu "Modell för utredning och bedömning av rätten till aktivitetsersättning". Bedömningskedjan har lagts till i avsnitt 5.2.1. Avsnitt 5.3 om medicinsk utredning har omarbetats. Exempen Samuel och Natalie har tagits bort i tidigare avsnitt 5.3.3. Avsnitt 5.3.4 har gjorts om till ett metodstöd. Avsnitt 5.4.2 om försäkringsmedicinskt beslutsstöd och avsnitt 5.5 om försäkringsmedicinsk rådgivare har omarbetats. Avsnitt 5.5.1 har flyttats från kapitel 8 och omarbetats. Avsnitt 5.5.2 och 5.5.3 är nya. Bedömning av arbetsförmågans nedsättning i avsnitt 5.6 har omarbetats. Nya metodstöd avseende avsnitt 5.6.1 om diagnos, 5.6.2 om funktionsnedsättning och 5.6.3 om aktivitetsbegränsningar har lagts till. Avsnitt 5.6.4 och 5.7 är nya och i avsnitt 5.7.1 har ett metodstöd lagts till. Avsnitt 5.7.2 är omarbetat och hela avsnitt 5.8 är nytt. I avsnitt 5.9 har hänvisning till vägledning (2013:1) *Sjukersättning* lagts till. Avsnitt 5.10 ersätter tidigare avsnitt 5.6.1 och 5.6.2 och 5.11 ersätter tidigare avsnitt 5.6.3. Avsnitt 5.11.1 är nytt liksom metodstöd 5.11.2–5.11.4. Avsnitt 5.11.5 är nytt och likaså metodstöd 5.12. Tidigare avsnitt 5.7 har gjorts till ett metodstöd i 5.13 och texten har omarbetats.

Texter om DFA-kedja, Socialstyrelsens försäkringsmedicinska beslutsstöd och försäkringsmedicinsk rådgivare har flyttats till kapitel 5 från kapitel 8. Alla delar som hör till utredningen av rätten till aktivitetsersättning har därmed samlats i kapitel 5.

I kapitel 6 har text om försäkringsfallet justerats med anledning av Domsnytt 2017:014. Hänvisningar till FÖD-domar har tagits bort. I kapitlet har också gjorts förtydliganden i avsnitt 6.1–6.4 samt 6.6.

I kapitel 7 har innehållet kortats ner till att främst innehålla förmånsspecifika regler. Kapitlet har också förkortats gällande gränsöverskridande situationer och hänvisning har i stället gjorts till vägledning (2017:1) *Övergripande bestämmelser i SFB, unionsrätten och internationella avtal*, vägledning (2010:2) *Sjukersättning och aktivitetsersättning – förmåner vid invaliditet enligt EU-rätten och avtal om social trygghet* och vägledning (2013:3) *Sjukersättning och aktivitetsersättning – beräkning, steglös avräkning mm*. I avsnitt 7.2 har text om efterskyddstid omarbetats och avsnitt 7.3 försäkrad för garantiersättning har arbetats om. I avsnitt 7.4 har text förtydligats och information om IT-tjänsten "Hämta från Migrationsverket" har lagts till. Exemplet Kalle har justerats med hänvisning till förordning 883/2004.

Kapitel 8 har ny rubrik liksom avsnitt 8.1. I avsnitt 8.2.1 och 8.2.2 har text arbetats om. Avsnitt 8.2.3 om AFU är nytt och tidigare avsnitt 8.2.2 och 8.2.3 om SLU och TMU har tagits bort. Ny text om begäran om ersättning för läkarutlåtande har lagts till i avsnitt 8.4.1. Ett nytt metodstöd om Min plan har lagts in i 8.5.2 och nytt metodstöd om uppföljningssamtal har lagts in i avsnitt 8.5.3. Avsnitt om överlämningsmöte i 8.5.6 har arbetats om och ett metodstöd har lagts till. Metoden överlämningsmöte har bytt namn till omställningsmöte. Avsnitt 8.6 om dokumentation och sammanställning av underlag inför beslut har kortats ned till förmånsspecifika regler. Tidigare avsnitt 8.6.3 "Besök hos den försäkrade" har tagits bort.

Texter om DFA-kedja, Socialstyrelsens försäkringsmedicinska beslutsstöd och försäkringsmedicinsk rådgivare har flyttats till kapitel 5 från kapitel 8.

Kapitel 9 har ny rubrik. I kapitel 9 har text kortats ned till att främst innehålla förmånsspecifika regler och i stället har en hänvisning till vägledning (2004:7) *Förvaltningsrätt i praktiken* lagts till. Avsnitt 9.2 har förtydligats vad gäller beslut om avdrag. Avsnitt 9.5 och 9.6 har omarbetats. Avsnitt 9.8 om intermistiska beslut har kortats ned och exemplet Maria tagits bort. I avsnitt 9.9 har en hänvisning till vägledning (2001:7) *Omprövning, ändring och överklagande av Försäkringskassans beslut* lagts in.

I kapitel 10 har metodstöden i avsnitt 10.11 och 10.12 omarbetats.

I kapitel 11 i avsnitt 11.1 har skrivning om funktionshinderspolitiska mål tagits bort. I avsnitt 11.2 har text lagts till att samverkan sker med brukarorganisationer. Information om AFU och samordnad individuell plan har lagts till i avsnitt 11.4. Information om samordnad individuell plan har också lagts till i avsnitt 11.6. I avsnitt 11.10 har text om att insatskatalog ska finnas lokalt tagits bort.

I kapitel 14 i avsnitt 14.7 har hänvisning till instruktion för Min Plan tagits bort. Hänvisning till arbetssättet uppföljningssamtal har lagts till i avsnitt 14.12.

I kapitel 16 har förtydligande om provotid lagts till i avsnitt 16.2 och i avsnitt 16.7 har text om utlandsstudier lagts till.

I kapitel 17 har inaktuell text i avsnitt 17.2 och 17.3 tagits bort. I avsnitt 17.7 har förtydligande kring vilandeperiodens längd lagts till. Avsnitt 17.18 om arbete eller studier inom EU/EES har förtydligats.

I kapitel 18 har avsnitt 18.4 förtydligats och text kring kommunikering har lagts till. Tidigare avsnitt 18.4.3, metodstöd om när den försäkrade inte är anmälningsskyldig, har tagits bort eftersom det var otydligt. Exemplet Boris har tagits bort i avsnitt 18.5.1.

I kapitel 19 i avsnitt 19.1 har text lagts till om när rätten till tidigare beviljad nivå upphör med anledning av omprövning av arbetsförmågan. Avsnitt 19.3.2 om väsentligt förbättrad arbetsförmåga och exemplen Cecilia, Jennifer, Samir och Mats har omarbetats. Texten i avsnitt 19.5 om omprövning efter tid med vilande aktivitetsersättning har omarbetats. Avsnitt 19.8 om när någon vägrar att medverka i rehabilitering har förtydligats vad gäller beslut, information och kommunikering innan ersättning får hållas inne. I avsnitt 19.9 har "Metodstöd – omprövning av aktivitetsersättning vid ändrade förhållanden" fått nya och omarbetade skrivningar. Exemplet Jane i avsnitt 19.9 har tagits bort liksom ett odöpt exempel om en anonym anmälan. Typfall Jose i samma avsnitt har också tagit bort. Avsnitt 19.10 om återbetalningsskyldighet har omarbetats. Tidigare avsnitt 19.11 om interimistiska beslut, 19.13 om eftergift och 19.14 om avdrag (kvittning) har tagits bort.

I inledningen av kapitel 20 har text kring information om arbetslivsintroduktion tagits bort. I avsnitt 20.1 har text om informationsutskick tagits bort och tidigare avsnitt 20.2 om informationsutskick och 20.3 om arbetslivsintroduktion har tagits bort. I avsnitt 20.4 har hänvisning till övergångsbestämmelser vid arbetslivsintroduktion tagits bort.

Källförteckningen har uppdaterats.

Version 5

Sammanfattningen har uppdaterats genom att ange att ett nytt kapitel 16 har lagts till.

I kapitel 1 i avsnitt 1.2 finns ny text om lagändringen fr.o.m. den 1 februari 2017. Under 1.3 har antecknats om uppföljning av arbetsförmågan och om provotid för

studier. Under 1.6 har text om FK:s uppdrag under 2012–2015 strukits och namnändring till myndigheten för delaktighet (MFD) gjorts. Under 1.8.2 har lagts till text om kognitiv tillgänglighet och namnändring till MFD gjorts.

I kapitel 2 har avsnitt 2.1.1 justerats genom att ansökan om SE tagits bort. Avsnitten 2.1.2–2.1.5 har fått justerad text i anledning av lagändringen. Den tidigare texten i 2.1.3 har delats upp i tre metodstöd som nu heter 2.1.3–2.1.5. Texten i 2.1.8 och 2.1.9 har anpassats till att ansökan kan göras på e-blankett. Exemplet Jesper i 2.2 har tagits bort.

I kapitel 4 har nya texter lagts in i avsnitten 4.4.1–4.4.2, om de som är 19–30 år. I 4.10 om olika nivåer har lagts till en förklaring. I 4.10.6 har lagts till text om arbetstidens förläggning.

I kapitel 5 har i 5.2 ny text lags till om hur utredningen går till.

Kapitel 7 om försäkringstid har fått texten förtydligad i avsnitt 7.3.3 och 7.3.5.

I kapitel 9 om beslut hos Försäkringskassan har gjorts ett förtydligande i avsnitt 9.2.1 och 9.2.2 angående vem som fattar beslut. I avsnitt 9.8.1 har det lagts till att information om provotid ska lämnas vid beslutet.

Kap. 10 om rehabilitering har fått ett tillägg under avsnitt 10.1 i anledning av att personer under 30 år kan få sjukersättning.

I kapitel 13 har avsnitt 13.2.6 tagits bort, då det inte längre stämmer.

Kapitel 16 om aktivitetsersättning under provotid för studier är helt nytt och gäller fr.o.m. den 1 februari 2017 och tillämpas på ersättning för tid efter den 28 februari 2017.

I kapitel 17 om vilande ersättning har under 17.4, 17.5.1, 17.6–17.7 förts in ny text i anledning av lagändringen om provotid för studier.

Kap. 19 om omprövning vid ändrade förhållanden har texten i avsnitt 19.5 om omprövning efter vilandeperiod förtydligats. Avsnitt 19.9.2 har justerats med hänsyn till lagändringen i 26 kap. 22 a § SFB. Typfall i avsnitt 19.9 om José har omarbetats.

Version 4

Ett förtydligande har gjorts i avsnitt 2.1 och ett nytt avsnitt har lagts in i avsnitt 2.3 i anledning av RS 2016:05. Texten i 2.13 har förtydligats. I avsnitt 4.7.3 har lagts till information om vad som gäller vid mottagande av ensamkommande flyktingbarn. I avsnitt 5.1 om service- och utredningsskyldighet har texten förtydligats. I avsnitt 5.5.4 har en förklaring lagts till i ett nytt stycke. Förtydliganden har gjorts av texten under 8.4.1–8.4.2 om ersättning för läkarutlåtanden. Under 8.8–8.8.2 om dokumentation i journal har metodstöd lagts till och texterna kompletterats med anledning av att föredragningsmissivet är borttaget.

Under avsnitt 9.4–9.4.3 har texten om kommunikering och information ändrats och förtydligats. Ett avsnitt om anstånd har gjorts om till ett metodstöd med nr 9.4.4. Under 15.2.3 har ett metodstöd lagts till om särskilda insatser för den som får tre fjärdedels ersättning. I 16.11–16.12 har texterna om vilande förtydligats och ett exempel tagits bort.

Version 3

Sammanfattningen har uppdaterats med en kort beskrivning om innehållet i samtliga kapitel

I kapitel 1 är avsnitt 1.2 reviderat med anledning av borttagande av den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen den 1 februari. Avsnitt 1.6 är ändrat därför att Handisam har bytt namn till Myndigheten för delaktighet. Detta gäller även för avsnitt 1.8.2. I avsnitt 1.10 har adressen till Socialstyrelsens termbank uppdaterats.

I kapitel 2 har mindre justering gjorts i avsnitt 2.1.5 och 2.1.6.

I kapitel 3 och 4 har mindre språkliga justeringar gjorts gällande skrivregler för punktlister.

I kapitel 5, avsnitt 5.7 har sista punkten tagits bort gällande information om eventuell beviljande av aktivitetsersättning.

I kapitel 6, har avsnitt 6.3 kompletterats med att ett ersättningsbeslut alltid ska innehålla besked om vilket försäkringsfall som gäller och att valet av försäkringsfall ska motiveras. Det finns två undantag från kravet på motivering.

I kapitel 7 har avsnitt 7.4 om garantiersättning kompletterats med ytterligare ett undantag till kravet på att vara försäkrad vid försäkringsfallet. I metodstödet 7.7 har några mindre korrigeringar gjorts gällande försäkrad vid tidpunkten för försäkringsfallet.

I kapitel 9 har avsnitt 9.2.1–9.2.2 kompletterats med information som fanns i IM 2014:136. Avsnitt 9.2.3 är språkligt omformulerat.

I kapitel 10 har avsnitt 10.3 omformulerats språkligt i punktlistan. En punkt har också tagits bort i samband med att arbetslivsintroduktion har tagits bort.

Kapitel 11 har reviderats språkligt. Metodstödet om det förstärkta samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan har uppdaterats utifrån processen för detta. Det innebär att metodstödet nu finns i sin helhet i avsnitt 11.8.

I kapitel 18 har tidigare avsnitt 18.9.3 tagits bort eftersom reglerna ändrats och sjukpenning nu kan betalas ut under de tre första månaderna efter aktivitetsersättning (27 kap. 35 a § SFB). Det nya avsnittet 18.9.3 handlar nu om arbetsskadelivränta. Det avsnittet har även reviderats med anledning av att begreppet fler dagar med sjukpenning på fortsättningsnivå har tagits bort.

I kapitel 19 har en större revidering gjorts med anledning av lagändringen om att ta bort den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen.

I avsnitt 19.1 har det tidigare stått om ändringar från och med 1 januari 2013. Detta avsnitt är borttaget eftersom det inte längre är möjligt att få tidsbegränsad sjukersättning. I stället tar avsnittet upp vad som gäller från och med den 1 februari 2016 när den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen har tagits bort.

I avsnitt 19.2 har mindre justeringar gjorts med anledning av lagändringen.

Avsnitt 19.3 har bytt namn till övergångsbestämmelser med anledningen av att arbetslivsintroduktionen har tagit bort. En större del har tagit bort

Avsnitt 19.5 har reviderats på så sätt att det beskriver att man kan få olika former av sjukpenning direkt efter perioden med aktivitetsersättning och att fler dagar med sjukpenning på fortsättningsnivå har tagits bort.

Avsnitt 19.6 har lagts till och beskriver vad som gäller för boendetillägg i samband med regelförändringen.

I källförteckningen har prop. 2015/16:1 Utgiftsområde 10 lagts till under rubriken "Propositioner".

Version 2

Kapitel 3 har skrivits om i sin helhet. Kapitlet har fått en tydligare uppdelning i tillämpningsdel och metodstödsdel. Vad avser tillämpningsavsnitten har dessa omarbetats på så sätt att de tar hänsyn till att begreppet slutbetyg inte längre används i skollagstiftningen, att den förlängda skolgången kan bedrivas inom olika skolformer samt att ersättning inte ska betalas ut till försäkrade vars skolgång inte pågår. Detta är revideringar föranledda av Försäkringskassans rättsliga ställningstagande FKRS 2014:01 och ändring i Försäkringskassans allmänna råd, RAR 2002:17.

Avsnitt 7.4 har reviderats med anledning av lagändring. Från och med den 1 juni 2014 gäller inte längre det tidigare kravet på att en person som inte är svensk medborgare ska ha varit bosatt i Sverige sedan minst fem år vid den tidpunkt då aktivitetsersättning ska beviljas.

Metodstöd – Föredragningsmissiv (avsnitt 8.8–8.8.2) är borttagen eftersom nya rutiner gäller vid sammanställningen av beslutsunderlag inför beslut som omfattas av den särskilda beslutsordningen. Dessutom har mindre justeringar gjorts där text om föredragningsmissiv förekom i vägledningen. Det tidigare avsnittet *Att tänka på när du inte använder föredragningsmissiv* har fått nya rubriker.

I avsnitt 10.3 har det tidigare stått att Försäkringskassan ska utreda om arbetsförmågan är nedsatt med minst en fjärdedel för att klarlägga den försäkrades behov av rehabilitering. Texten med minst en fjärdedel har tagits bort. Det beror på att lagtexten inte ställer något krav på att arbetsförmågan ska vara nedsatt i en viss grad för att en försäkrad ska ha rätt till samordnad rehabilitering.

IM 2014:033 *Förstärkt samarbete med Arbetsförmedlingen* har arbetats in i avsnitt 11.8–11.11 och ersätter tidigare texter om gemensam kartläggning och samarbetet med Arbetsförmedlingen i kapitel 11 och 8, exempelvis det tidigare avsnittet 8.7.4 *Metodstöd gemensam kartläggning*.

Det framgår nu tydligare av avsnitt 13.1 vilka krav som socialförsäkringsbalken ställer på att Försäkringskassan ska upprätta en rehabiliteringsplan när den försäkrade behöver en rehabiliteringsåtgärd för vilken rehabiliteringsersättning kan betalas ut, vilka uppgifter som ska anges i planen och när Min plan uppfyller de kraven.

Beskrivning av biljettrekvisition har tagits bort från avsnitt 13.2.5 eftersom det inte används längre.

Texten har förtydligats i avsnitt 16.7 avseende vad som är en 24-månadersperiod.

I kapitel 17 och 18 har det lagts till förtydliganden om vad som gäller kring anmälningsskyldighet och omprövning vid ändrade förhållanden när det gäller aktivitetsersättning vid förlängd skolgång.

Från avsnitt 19.4, 19.4.1 och 19.6 har text strukits om vad som gällde de som fått tidsbegränsad sjukersättning i maximal tid eftersom det för tid efter december 2012 inte varit möjligt för någon att få tidsbegränsad sjukersättning. Texten nu beskriver enbart vad som gäller de vars aktivitetsersättning upphör på grund av de fyller 30 år.